

XXIV. národní přehlídka amatérského divadla pro děti

Výsledková listina

Odborná porota XXIV. národní přehlídky amatérského činoherního divadla pro děti POPELKA Rakovník 2005 uděluje tato čestná uznání:

Martinu Hnykovi za roli Solferna v inscenaci Hrátky s čertem

Marii Šindelářové za roli Hofmistryně v inscenaci Sen zimní noci aneb Pohádka o Popelce

Evě Koukolské za herecký výkon v inscenaci Kocour v botách

Liběně Hasové za roli Ashry v inscenaci Kouzelná lampa Aladinova

Blance Kovandové za roli Paní Pučálkové v inscenaci Pučálkovic Amina

Renatě Švrčkové za roli Reportérky v inscenaci Pučálkovic Amina

1. neratovické divadelní Neratovice za kostýmy k inscenaci Sen zimní noci aneb Pohádka o Popelce

Divadlu BLIC Ostrožská Nová Ves za hudební složku v inscenaci Kocour v botách;

Jiřímu Pošepnému za režii inscenace Hrátky s čertem.

Rakovník 2005

Odborná porota XXIV. národní přehlídky amatérského činoherního divadla pro děti POPELKA Rakovník 2005 uděluje tyto ceny:

Janu Hejralovi ml. za roli Lucia v inscenaci Hrátky s čertem

Yvettě Holanové za roli Macechy v inscenaci Sen zimní noci aneb Pohádka o Popelce
Vlastimilu Krejčíříkovi za roli Háršahina v inscenaci Kouzelná lampa Aladinova

Františku Oplatkovi za roli Čerta v inscenaci Čertova dcera

Františku Oplatkovi za autorskou hudební složku inscenace Čertova dcera

Divadlu Na Vyhlídce Tábor za kolektivní pěvecko-herecké ztvárnění inscenace Čertova dcera

Evě a Jiřímu Procházkovým za scénu k inscenaci Kouzelná lampa Aladinova

Evě Procházkové za režii a dramaturgii inscenace Kouzelná lampa Aladinova

Odborná porota XXIV. národní přehlídky amatérského činoherního divadla pro děti POPELKA Rakovník 2005 doporučuje k výběru pro Jiráskův Hronov 2006 bez uvedení pořadí a podle abecedy:

Inscenaci Čertova dcera Divadla Na Vyhlídce Tábor

Inscenaci Kouzelná lampa Aladinova Divadelního souboru J. K. Tyla Brodek u Přerova

Popelka Rakovník 2005

Není žádným tajemstvím, že činoherní divadlo pro děti patří již řadu let k nejproblematictější oblasti celého amatérského divadla. Je to dáno mnohými faktory, mimo jiné tím, že tato tvorba je mnohými divadelníky podceňována (i když ne úmyslně), ale i např. minimálním počtem opravdu kvalitních textových předloh. Není to tak dávno, kdy se na vrcholné národní přehlídce divadla pro děti objevovaly tituly, jejichž kvalita byla, mírně řečeno, problematická, ba hraničila s diletantismem: Díky mnohaleté usilovné systematické práci všech zainteresovaných se tato situace radikálně zlepšila, což prokazatelně potvrzuje několik posledních ročníků Popelky. Nejinak tomu bylo i letos, kdy proběhl již 24. ročník národní přehlídky amatérského činoherního divadla pro děti. Je samozřejmé, že kvalitativní posun v oblasti dramaturgie není dán tím, že by se objevili noví autoři, kteří by naplnili své síly do této poměrně nelukrativní činnosti, ale tím, že se samotní tvůrci pouští na zdánlivě tenký led vlastní autorské tvorby. A to je rys (dříve nevidaný), který je nutné vysoce vyzdvihnout, neboť dříve nebo později přinese své ovoce. Uvědomme si fakt, že ve všech osmi soutěžních inscenacích letošní rakovnické přehlídky stál na počátku výsledného tvaru zásadní autorský vklad vlastních tvůrců. Ve dvou případech šlo o výraznou dramaturgickou úpravu. Mám na mysli Drdovy **Hrátky s čertem** a **Kouzelnou lampu Aladinovu** Saši Lichého. V případě předloh Marie Kubátové **Jak přišla basa do nebe**, Zdeňka Kozáka **Sen zimní noci aneb Pohádka o Popelce** a Jindřicha Plachty **Pučálkovic Amina** došlo dokonce k výraznému zásahu do samé struktury původního textu. Tábořský soubor se vydal nejednoduchou cestou, když F. Oplatek a L. Kovářik zdramatizovali dvě pohádky z knihy Pavla Šruta Dlouhán Tom a prcek Tom a jiné velice americké pohádky pod souhrnným názvem **Čertova dcera**. Původní drama-

tizaci **Kocoura v botách** z pera Vladimíra Zajíce si vybral kolektiv z Ostrožské Nové Vsi a vlastní scénář **Ledová královna** vznikl v dílně havlíčkobrodského Adivadla na motivy pohádky H. Ch. Andersena. Z tohoto prostého výčtu titulů je více než evidentní, že dramaturgie na národní přehlídce tohoto typu divadla ušla za poslední dobu největší kus cesty. Dá se říci, že i v samotné jevištní realizaci předloh došlo k jistému kvalitativnímu posunu, i když tento není tak patrný a je zřejmé, že v režijní práci jsou stále značné rezervy. I to je fakt, který letošní přehlídka ukázala.

Prošlo se to již v prvním soutěžním představení DS Na štaci Němčice nad Hanou **Jak přišla basa do nebe**, kde došlo k výrazné textové úpravě, která značně zamlžila kauzalitu samotného příběhu i vztahů mezi jednotlivými postavami, takže se divák ztrácel v ději i v celkovém záměru tvůrců, a kterou režie stereotypním řešením situací ještě podpořila. Inscenací **Hrátky s čertem** autora Jana Drdy se představil DS Krakonoš Vysoké nad Jizerou. Režisér Jiří Pošepný jde důsledně po situacích hry, čerpá z typově velmi vhodně zvoleného obsazení a vypráví jasný a silný příběh. Problémy jsou patrné především v hereckém ztvárnění Martina Kabáta, jehož pojetí je zúženo do podoby zadumaného flegmatika, a Káči, jejíž verva je zdůrazňována zbytečně naddimenzovanými vnějškovými prostředky. Celkovému temporytmu by jistě prospěly i razantnější škrtky (např. výstup Kabáta se Školastykem aj.).

Letatovická divadelní... Neraťovice navlékla další korálek na pomyslnou nit divadelních zpracování klasické pohádky o Popelce, tentokrát ve své vlastní razantní úpravě textu Zdeňka Kozáka **Sen zimní noci aneb Pohádka o Popelce**. Byli jsme svědky tradičního iluzivního divadla, které klade důraz na výtvarnou a hudební složku. Výsledný tvar má poměrně působivou atmosféru s řadou silných jevištních obrazů, které ovšem mnohdy odsouvají sám

příběh poněkud do pozadí. Samy o sobě působivé momenty se tak mění v ornamenty, odvádějící pozornost od smyslu. Dá se říci, že přes řadu výrazných hereckých výkonů tentokrát převážila forma nad obsahem.

Dramaturg Vladimír Zajíc připravil pro jeviště dramaturgizaci známého bretaňského příběhu **Kocour v botách**. Jako základní jevištní princip zvolil tzv. divadlo na divadle, kde je vedle samotného příběhu rozvíjena tematicky i rovina rámce, tj. hry na tento příběh. Sympatický soubor BLIC z Ostrožské Nové Vsi se s nástrahami takto zvoleného principu poctivě utkal, leč nepodařilo se mu zcela jasně oddělit obě roviny (již v předloze mnohdy velmi komplikovaně zpracovány) a jevištně je realizovat a tím na řadě míst docházelo k chaosu. Souboru nelze upřít nasazení, herecké kvality a především mimořádnou muzikálnost.

Příjemným překvapením letošní Rakovnické přehlídky byl rozhodně Divadelní spolek J. K. Tyla Brodek u Přerova, který přivezl pohádku Saši Lichého **Kouzelná lampa Aladinova**. Režisérka Eva Procházková důmyslně prokrátila mnohomluvný text a tím příběh zhuštila do přijatelné podoby. Smysluplně pak dokázala převyprávět klasickými výrazovými prostředky jasný a zřetelný příběh, který nepostrádal patřičný humor. Přes některé problémy jsme viděli kultivované představení, jehož výraznou složkou bylo vynalézavé scénografické řešení, a které ozdobilo několik kvalitních hereckých výkonů – za všechny jmenujeme Vlastimila Krejčířika v roli fakíra Háršahina.

Příběhy Pavla Šruta Dlouhán Tom a prcek Tom a jiné velice americké pohádky zřejmě učarovaly členům Divadla Na Vyhlídce Tábor, neboť se již podruhé v řadě zúčastnili Popelky s vlastní dramaturgizací dvou jeho dalších povídek pod názvem **Čertova dcera**. Stejně jako vloni zvolili k převyprávění těchto příběhů princip divadla na divadle, který je v podání tohoto souboru tematicky důležitější než příběhy samotné. Zatímco v první části

inscenace hýří nápady a hercům se daří naplnit jistou nadsázku, odstup a jevištní zkratku, ve druhé části se již daleko více ilustruje příběh, který ovšem není nosný a připomíná spíše anekdotu. Přesto je nutné konstatovat, že tábořská inscenace nese prokazatelné divadelní kvality, které jsou podpořeny muzikálností všech účinkujících.

Největší devizou inscenace Malé scény Zlín **Pučálkovic Amina** je právě uvedení tohoto textu Jindřicha Plachty na přehlídce určené pro děti. Po velmi slibném začátku, kde je pracováno se zkratkou a kde je příběh zakotven v konkrétních reáliích domácnosti, je

odsunuta hlavní postava žirafy Aminy do pozadí a spíše se řeší kritika společenských jevů. Zde však absenteje vynalézavost a herci se uchylují k laciným karikaturám. Inscenace se tak rozpadá do jednotlivostí na úkor smysluplného celku.

Ledová královna Sdružení LADIVADLA Havlíčkův Brod budila velká očekávání. Nutno však říci, že tato očekávání se bohužel nenaplnila. Velikým problémem je již samotná předloha, která vznikla v dílně souboru a která nenabízí prakticky žádné dramatické situace, je mnohomluvná a postavy pouze vyprávějí či deklamují. Díky tomu jsme na jevišti neviděli jednajících

dramatické postavy ve vzájemných vztazích či konfliktech, ale pouze herce, kteří slovně reprodukovali příběh. Nejvíce se tyto nedostatky projevily na postavě Gerdy, jež místo aby překonávala překážky k osvobození Kaye jen trpně v pozadí čekala jak se děj vyvine. Je to škoda, protože evidentně herecky talentovaný soubor má na víc.

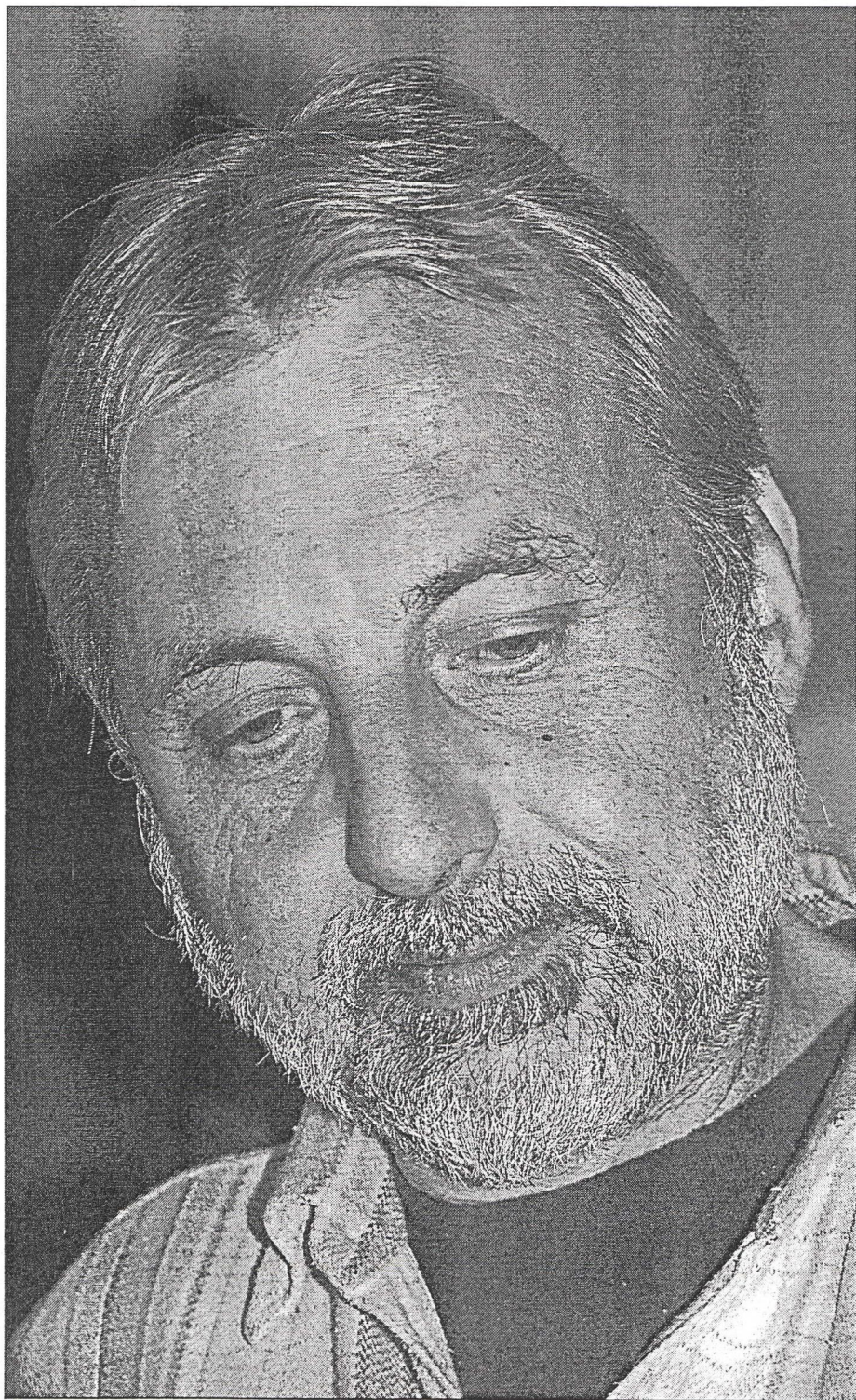
Na závěr je nutné znovu podtrhnout velký krok dopředu v dramaturgické práci souborů vystupujících na národní přehlídce činoherního divadla pro děti v Rakovníku. Je potěšitelné, že tvůrci nespolehají jenom na klasické pohádkové příběhy, ale že látky pro děti hledají i v jiných teritoriích. Připomeňme v této souvislosti Drdovy **Hrátky s čertem** (hru původně určenou pro dospělého diváka) na jedné straně či Plachtovu **Pučálkovic Aminu** na straně druhé. Stejně tak je nutné připomenout jevištní zpracování Šrutovy prózy tábořskými divadelníky či pokus přiblížit dětem dílo Marie Kubátové **Jak přišla basa do nebe**. Pevně doufám, že tato objevitelská tendence bude v budoucnu pokračovat.

Letošní ročník Popelky lze s klidným svědomím označit jako průměrný. Prakticky všechny inscenace, které zde byly uvedeny nesly nesporné divadelní kvality, ale zároveň nebyly prosty problémů. Na jedné straně je škoda, že se zde neobjevila ani jedna opravdu špičková inscenace, která by obstála v konkurenci Jiráskova Hronova, na straně druhé jsme se však nesehtkali (až snad na jednu výjimku) s vyloženým propadákem. Takový je stav amatérského činoherního divadla pro děti v roce 2005 a tak je nutné ho vzít.

Tradiční ozdobou Popelky jsou na rozborech prezentované reflexe dětských diváků, které jsou pro všechny, a především pro vystupující soubory, nesmírně cenné. Rád bych touto cestou poděkoval těm, kteří tyto reflexe zprostředkovali: PhDr. Marcele Škábové, Evě Kodešové, Marii Poesové, Pavlíně Morávkové, Bedřichu Čermákovi a Marcelle Škábové ml.

Loňskou i předloňskou závěrečnou zprávu poroty jsem končil slovy – Kéž se blýská na lepší časy! Musím konstatovat, že opět nemám co na těchto slovech měnit!

Milan Schejbal

"Af'žije POPELKA 2006 !!!"

